RAPPORT

Nr 102/2018

Oppsummeringsdokument: Endringer i forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv.

Endringer om sikkerhet for avanserte måle- og styringssystem (AMS). Oppsummering av høringsuttalelser og endelig forskriftstekst

Philip Strøm Anthonisen og Hanne Alette Hillestad

Rapport, bokmål nr 102-2018

Oppsummeringsdokument: Endringer i forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv.

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat
Redaktør: Guro Grøtterud
Forfatter: Philip Strøm Anthonisen og Hanne Alette Hillestad

Trykk: NVEs hustrykkeri
Forsidefoto: NVE v/Arnt E. Bjøru
ISBN: 978-82-410-1797-1
ISSN: 1501-2832

Sammendrag: NVE har sett behov for å definere system for fjernstyrt inn- og utkobling av strømuttaket i målepunktet til AMS-målere. I denne rapporten behandles tilbakemeldingene NVE mottok i tidsrommet definisjonen var ute til høring. NVE har vurdert at det opprinnelige forslaget skal opprettholdes.

Emneord: Avanserte måle- og styringssystem, AMS, brytefunksjonalitet, regulering.

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Epost: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

20.12.2018

Oppsummeringsdokument: Endringer i forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv.

Endringer om sikkerhet for avanserte måle- og styringssystem (AMS)

Oppsummering av høringsuttalelser og endelig forskriftstekst

Norges vassdrags- og energidirektorat
2018

Innhold

Forord **4**

1 Innledning **5**

1.1 Om høringen 5

1.2 Innholdet i dette oppsummeringsdokumentet 5

2 Merknader til ny definisjon av brytefunksjonalitet **6**

2.1 Endring § 1-3. Definisjoner 6

2.1.1 Høringsdokumentets forslag 6

2.1.2 Høringsinstansenes syn 6

2.1.3 NVEs kommentarer 6

2.1.4 Endelig forskriftstekst 7

3 Endelig forskriftstekst **8**

Forord

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sendte forslag til nye bestemmelser og endringer i forskrift av 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. (avregningsforskriften) på høring den 20. februar 2018. Høringsfristen var 21. mai 2018.

Opprinnelig tok vi sikte på å vedta nye endringer om sikkerhet i avanserte måle-styringssystem i august 2018, med ikrafttredelse 1. januar 2019. Vi har behov for lenger tid til å vurdere tilbakemeldingene vi har mottatt i forbindelse med høringsprosessen.

Av hensyn til behov for harmonisering med endringer i forskrift av 7. desember 2012 nr. 1157 om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen (beredskapsforskriften), må likevel ny definisjon av brytefunksjonalitet i avregningsforskriften § 1-3 tre i kraft fra 1. januar 2019.

NVE har totalt mottatt 20 høringsuttalelser til forslaget om nye bestemmelser og endringer i avregningsforskriften. Av disse var én høringsuttalelse knyttet til forslaget til ny definisjon av brytefunksjonalitet. NVE har gjennomgått og vurdert denne høringsuttalelsen.

Forslag til ny definisjon av brytefunksjonalitet i avregningsforskriften § 1-3 vil tre i kraft fra 1. januar 2019. NVE tar sikte på å vedta øvrige endringer foreslått i NVEs høringsdokument nr. 1:2018 i løpet av våren 2019.

Oslo, desember 2018

Anne Britt Leifseth
konstituert vassdrags- og
energidirektør

Ove Flataker
direktør RME

1 Innledning

1.1 Om høringen

NVE sendte forslag til nye bestemmelser og endringer i avregningsforskriften på høring den 20. februar 2018. Endringene inkluderte forslag til nye definisjoner av avanserte måle- og styringssystem (AMS) og brytefunksjonalitet, samt krav til sikkerhet i AMS. Høringsfristen var 21. mai 2018.

Høringsdokumentet er lagt ut på NVEs nettsted www.nve.no og offentliggjort i NVEs høringsdokument nr. 1:2018.[1]

Vi har mottatt 20 høringsuttalelser til forslaget om nye bestemmelser og endringer i avregningsforskriften. Av disse var én høringsuttalelse knyttet til forslaget til definisjonen av brytefunksjonalitet fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Justis- og beredskapsdepartementet har gitt generelle kommentarer til utformingen av avregningsforskriften § 1-3. Disse vil bli behandlet i et senere oppsummeringsdokument, sammen med øvrige tilbakemeldinger til NVEs høringsdokument nr. 1:2018.

Alle høringsuttalelsene er lagt ut på NVEs nettsted www.nve.no.

1.2 Innholdet i dette oppsummeringsdokumentet

I NVEs høringsdokument nr. 1:2018 foreslo vi nye definisjoner av AMS og brytefunksjonalitet, samt endringer i krav til sikkerhet i AMS.

Vi har behov for lenger tid til å vurdere tilbakemeldingene vi har mottatt i forbindelse med høringsprosessen. Av hensyn til harmonisering er det likevel nødvendig at ny definisjon av brytefunksjonalitet i avregningsforskriften § 1-3, trer i kraft samtidig med endringer i beredskapsforskriften[2]. Dette er fordi den nye bestemmelsen i beredskapsforskriften § 6-10 regulerer sikring av brytefunksjonalitet i AMS. Endringer i beredskapsforskriften ble vedtatt 1. november 2018, og trer i kraft fra 1. januar 2019.

Dette dokumentet oppsummerer derfor kun høringsuttalelsen til forslaget til ny definisjon av brytefunksjonalitet i AMS. Øvrige endringer i avregningsforskriften § 1-3, samt krav til sikkerhet i AMS, vil bli vurdert i et eget oppsummeringsdokument som vi tar sikte på å ferdigbehandle i løpet av våren 2019.

I den grad det ikke uttrykkelig fremgår av dette dokumentet at NVEs forutsetninger eller tolkninger er endret fra opprinnelig forslag, vil NVE legge det som er sagt i vårt høringsdokument 1:2018 til grunn ved tolkningen og anvendelsen av forskriften.

---

[1] NVE Høringsdokument nr. 1:2018 om forslag til endring i forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. Endringer om sikkerhet for avanserte måle- og styringssystem (AMS).

[2] Fra 1. januar 2019 er ny tittel forskrift av 7. desember 2012 nr. 1157 om sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen (kraftberedskapsforskriften), se NVE Rapport nr. 92:2018.

2 Merknader til ny definisjon av brytefunksjonalitet

2.1 Endring § 1-3. Definisjoner

2.1.1 Høringsdokumentets forslag

§1-3. Definisjoner

Brytefunksjonalitet: System for fjernstyrt inn- og utkobling av strømuttaket i målepunktet til AMS-målere.

2.1.2 Høringsinstansenes syn

DSB mener at krav til bryterfunksjon kan være forbundet med krav til fjernstyring, men lurer på om det også bør kreves en løsning for lokal betjening av bryter. Etter vår forståelse mener DSB at dette kan være hensiktsmessig dersom det for eksempel ikke er mulig å koble inn strømmen automatisk etter flere dagers bortfall.

DSB foreslår derfor følgende endring av definisjonen av bryterfunksjonalitet: «*System for fjernstyrt og lokal inn og utkobling av strømuttaket i målepunktet til AMS-målere.*»

2.1.3 NVEs kommentarer

Brytefunksjonalitet er en ny funksjonalitet som det er krav til at alle AMS-målere har, jf. avregningsforskriften § 4-2 bokstav e.[3] Dette er en funksjonalitet som gjør det mulig å bryte strømmen eller begrense strømuttaket uten å fysisk være i kontakt med måleren. Intensjonen var nettopp at nettselskap ved fjernstyring kunne koble inn eller ut målepunkt.[4] Tidligere har det ofte vært nødvendig for nettselskap å reise ut til kunder med behov for inn- eller utkobling av måleren.

At AMS er utstyrt med brytefunksjonalitet, begrenser ikke nettselskapenes mulighet til å fysisk koble ut eller inn strømmen i tilfeller hvor brytefunksjonaliteten ikke fungerer. Dette vil imidlertid ikke være en metode som faller inn under definisjonen av brytefunksjonaliteten som vi har stilt krav til at alle AMS-målere har.

Vi mener at behov for krav til sikkerhet er ulikt for beskyttelse av brytefunksjonaliteten og sikring av AMS-måleren ved lokal inn- og utkobling. Uønsket tilgang til fjernstyrt inn- og utkobling kan få større konsekvenser for forsyningssikkerheten enn tilsvarende adgang til lokal inn- og utkobling. Dette er fordi skadeomfanget ved fjernstyrt inn- og utkobling ved bruk av brytefunksjonaliteten potensielt er mye større ved at man lettere kan kontrollere flere målepunkt samtidig. Fordi bruk av brytefunksjonaliteten kan få

---

[3] Bestemmelsen sier at «*AMS skal: ... kunne bryte og begrense effektuttaket i det enkelte målepunkt, unntatt trafomålte anlegg,*».

[4] Se blant annet NVE Dokument nr. 1:2011 s. 21.

konsekvenser for forsyningssikkerheten, stilles det krav til sikring av brytefunksjonaliteten i ny § 6-10 i beredskapsforskriften.

Vi vurderer derfor at det ikke er behov for å endre ordlyden i definisjonen.

2.1.4 Endelig forskriftstekst

Opprinnelig forslag opprettholdes.

3 Endelig forskriftstekst

Forskrift om endring i forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv.

Fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat 19. desember 2018 med hjemmel i forskrift av 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften) § 9-1 bokstav i, jf. lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 10-6.

I

I forskrift av 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. gjøres følgende endringer:

Ny definisjon i §1-3 skal lyde:

Brytefunksjonalitet: System for fjernstyrt inn- og utkobling av strømuttaket i målepunktet til AMS-målere.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2019.

NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat

MIDDELTHUNSGATE 29
POSTBOKS 5091 MAJORSTUEN
0301 OSLO
TELEFON: (+47) 22 95 95 95

www.nve.no